

În atenția Dlui Victor Captari

Vicepreședinte al Consiliului de administrație
Comisia Națională a Pieței Financiare
bd. Ștefan cel Mare și Sfânt, 77
mun. Chișinău, MD-2012

Nr. 73 din 7 iunie 2012

Ref: Proiectul de lege pentru modificarea și completarea unor acte legislative (Legea cu privire la leasing etc.)

Stimate Domnule Victor Captari,

Din numele Asociației Patronale “Camera de Comerț Americană din Moldova” (în continuare „AmCham”) venim să Vă asigurăm de înaltele noastre considerațiuni.

Prin prezenta scrisoare, dorim să Vă comunicăm avizul AmCham la proiectul de lege ce aduce modificări și completări la Legea cu privire la leasing și alte acte legislative.

Avizul AmCham la acest proiect de lege este anexat la prezenta adresare.

Vă mulțumim pentru colaborare și Vă rugăm să nu ezitați să ne contactați pentru orice informații adiționale.

Cu deosebit respect,
Mila Malairău

*Director executiv al Asociației Patronale
“Camera de Comerț Americană din Moldova”
Str. Pușkin, 45 B
Etajul 3
Chișinău, MD-2005*

Tel: +373 22 211 781
Fax: +373 22 211 782
www.amcham.md

Comentarii la amendamentele propuse la Legea nr.59 din 28.04.2005 cu privire la leasing

Nr	Art	Propunerea CNPF	Comentarii / Recomandări AmCham
1	Art. 3	Noțiunea „leasing financiar” și „leasing operațional” va avea următorul cuprins: „<u>leasing financiar</u> – operațiune de leasing în care riscurile și beneficiile aferente dreptului de proprietate asupra bunului sînt, de regulă, transferate locatarului” „<u>leasing operațional</u> – operațiune de leasing în care riscurile și beneficiile aferente dreptului de proprietate asupra bunului nu sînt, de regulă, transferate locatarului”	Ar fi recomandabilă evitarea utilizării sintagmei „de regulă” atît din perspectiva interpretărilor echivoce, cît și din perspectiva tehnicii legislative. Utilizarea acestei sintagme duce în eroare încadrarea clară a operațiunii de leasing sub noțiunea „leasing financiar” sau „leasing operațional”, întrucît noțiunile sunt interdependente. Ba mai mult, definiția devine relativă și arată că de ea se poate de derogat. Definiția actuală echivalează leasingul operațional cu locațiunea de drept comun. Aceasta ar însemna că oricărei locațiuni i se va aplica art. 16/1 privind înscrierea leasingului? Paralel, credem că definiția actuală a leasingului financiar este una permisivă și mai ușor de aplicat din punct de vedere al categorisirii operațiunilor de leasing sub concept de „leasing financiar”. Ori în cazul nostru se propune o limitare a opțiunilor de la 4 criterii la un singur criteriu. În acest caz dacă în practică au existat interpretări diferite în privința liniuțelor 2 și 4 din definiția actuală de leasing financiar, atunci propunem ca anume aceste două liniuțe să fie excluse, cu păstrarea concomitentă a altor 2 liniuțe. Spre exemplu, prevederea ce specifică transferul dreptului de proprietate asupra bunului obiect al leasingului către locatar la expirarea contractului – este una relevantă și în continuare.
2	Art. 5, alin (1)	alineatul unic devine alineatul (1); la alineatul (1) litera a), sintagma „<u>persoană fizică sau juridică ce practică activitate de întreprinzător</u>” se substituie cu sintagma „<u>bancă sau organizație financiară nebancară care, în conformitate cu legea, are dreptul să practice activitatea de leasing;</u>”	Întrucît la moment proiectul de Lege cu privire la organizațiile financiare nebancare (OFN) nu a fost adoptat de Parlament, recomandăm suspendarea acestor prevederi din proiectul de lege. Dacă proiectul de Lege cu privire la OFN va fi adoptat de Parlament, iar CNPF va avea atribuții de supraveghere și reglementare a sectorului de leasing, atunci însăși prin prevederile art. 18 alin. (1) sau art. 21, alin. (2) din proiectul de Lege cu privire la OFN va fi posibilă respectarea automată a acestor prevederi. Paralel, ținem să menționăm că în conformitate cu art 8, alin (2) lit c) al proiectului de Lege cu privire la OFN, acestora se permite practicarea activității doar în partea leasingului financiar. Art 8 nu face referințe la leasing operațional.

3	Art.5, alin (4)	(4) Persoana juridică străină poate practica activitate de leasing în Republica Moldova în condițiile prevăzute de Legea cu privire la investițiile în activitatea de întreprinzător. <u>Practicarea activității de leasing fără înființarea întreprinderii cu investiții străine este permisă numai în cazurile expres prevăzute de lege sau tratatul internațional la care Republica Moldova este parte.</u>	Pe de o parte susținem preocuparea CNPF-ului față de concurența neloială ce există între companiile de leasing din străinătate și companiile de leasing din Moldova. Pe de altă parte considerăm că măsura propusă poate fi cu greu implementată. Drept alternativă propunem ajustarea prevederilor Codului Vamal al Republicii Moldova prin aducerea condițiilor fiscale / vamale pentru operațiunile de leasing internațional la cele standard, cu anularea facilităților excesive de care companiile de leasing din străinătate beneficiază la momentul actual. Mai multe comentarii în acest sens sunt atașate la capitolul care introduce modificări la Codul Vamal. Parallel, ținem să menționăm că propunerea CNPF a atins o temă foarte sensibilă și greu de evaluat. Ce ar însemna „practică activitatea de leasing în Republica Moldova”? Dacă rezidentul Moldovei ia în leasing un obiect de la o societate de leasing nerezidentă, înseamnă oare că contractul nu este valabil dacă nerezidentul nu se înregistrează în Moldova? Înseamnă oare că veniturile locatorului nerezident vor fi ilegale până când el nu este înregistrat în Moldova? Care este raționamentul înregistrării în Moldova dacă nerezidentul nu are oficiu și nu are angajați în Moldova? La moment, nerezidenții sunt liberi să finanțeze rezidenții prin operațiuni de leasing fără a fi afectați de asemenea cerințe de înregistrare. În practică există cazuri de leasing singular, nu ca activitate permanentă, în care rezidenții au un interes major de a lua în leasing de la nerezidenți: 1) echipamente foarte scumpe (avioane sau motoare de avioane, nave maritime etc.); 2) leasing acordat de producător. Impunerea acestei cerințe de înregistrare în Moldova necesită prevederi foarte clare și cuantificabile, în mod special asupra sintagmei „practică activitate de leasing în Republica Moldova” și ar defini-o ca pe o activitate permanentă de prezență pe teritoriul Republicii Moldova sub forma oficiului, angajaților și publicității pe piața respectivă. Însă în aceste cazuri, Legea cu privire la antreprenoriat și întreprinderi deja se va aplica și se va trata ca o activitate ilegală de întreprinzător dacă nu va fi însoțită de înregistrarea de stat. Adițional, în cazul în care există așa o limitare, atunci numaidecît trebuie să fie prevăzute și sancțiuni, dar și măsuri de urmărire a locatorilor nerezidenți.
4	Art 11, alin (1)	Articolul 11: titlul articolului va avea următorul cuprins: „Încetarea contractului de leasing” alineatul (1) va avea următorul cuprins: „(1) Contractul de leasing încetează la executarea deplină de părți a tuturor obligațiilor sau în caz de reziliere, în condițiile art. 10. <u>Contractul de leasing nu este supus rezoluțiunii.</u>”	Sintagmei „<u>Contractul de leasing nu este supus rezoluțiunii</u>” urmează să fie acordată o atenție specială din următoarele considerente: Rezoluțiunea presupune restituirea prestațiilor deja executate, dacă locatarul reziliază contractul și se aplică răspunderea locatorului în temeiul art. 8 (2) din proiect sau dacă bunul este grevat de locator, iar creditorul gajist începe procedura de urmărire, înseamnă că oricum locatarul nu poate cere restituirea banilor de la locator. Această sintagmă poate fi inutilă întrucât restituirea prestațiilor (restituirea bunului, restituirea ratelor) și mărirea restituirii depind de mai multe circumstanțe, de vinovăția părții relevante, de posibilitatea restituirii etc.

			Un alt caz în care se pune problema restituirilor este dacă, la începutul contractului, locatarul a plătit un avans locatorului, însă locatorul niciodată nu a mai transmis bunul în locațiune
5	Art 11	Articolul 11: „(4) Locatarul este obligat să înceteze imediat folosința bunului și să-l transmită, în cel mult <u>3 zile</u>, locatorului sau persoanei indicate de locator, în starea în care l-a primit, luându-se în considerare uzura normală, sau în starea prevăzută de contract, în cazul în care:..”	Propunem reformularea alineatului (4) după cum urmează: „(4) Locatarul este obligat să înceteze imediat folosința bunului și să-l transmită, în cel mult 3 zile de la expirarea termenului indicat la lit. a) sau b) de mai jos, locatorului sau persoanei indicate de locator, în starea în care l-a primit, luându-se în considerare uzura normală, sau în starea prevăzută de contract, în cazul în care:..” Credem că proiectul de lege trebuie să prevadă de când începe să curgă termenul de 3 zile. De asemenea, ar fi bine să se specifice dacă este cazul zilelor lucrătoare sau zilelor calendaristice.
6	Art 16 ¹	Articolul 16¹ Publicitatea operațiunilor de leasing	Credem că la sfârșitul articolului trebuie introduse condiții specifice de procedură, și anume: <u>în ce temei și în baza căror documente se radiază înscrierea</u>.
7	Art 17	Articolul 17 Revendicarea bunului ”.... Notificarea se expediază prin scrisoare recomandată la adresa locatarului indicată în contractul de leasing. Notificarea este considerată recepționată la expirarea a 7 zile lucrătoare din ziua expedierii.”	Credem că articolul poate fi completat cu procedura de notificare și dovada de recepție la cancelarie, contrasemnare a scrisorii ori informare prin executorul judecătoresc.

Comentarii la amendamentele propuse la Legea cu privire la notariat și Codul de executare al Republicii Moldova.

Credem că modificările propuse sunt binevenite. Totodată, menționăm că formulările propuse la ambele legi pot surveni modificări esențiale ca urmare a adoptării de către Parlamentul Republicii Moldova a proiectului de lege¹ Nr 2574 din 23.11.2011 care la moment se află în procesul de examinare de către Comisia juridică, numiri și imunități a Parlamentului. Acest proiect de lege este supus unor discuții aprinse și poate fi supus unor modificări pentru lectura a doua.

Astfel, propunem ca CNPF să monitorizeze statutul proiectului de lege Nr 2574 și să ajusteze formulările propuse în dependență de evoluția în Parlament a acestuia.

¹ Proiectul de lege privind modificarea și completarea unor acte legislative (Legea instituțiilor financiare; Legea cu privire la notariat, Codul de executare, Legea cu privire la ipoteca ș.a.)

Comentarii la amendamentele propuse la Codul fiscal și Codul vamal

Așa cum am menționat și anterior, ne bucură faptul că CNPF urmărește crearea unor condiții de concurență loială între companiile de leasing din Moldova și cele din străinătate. Actualmente legislația vamală este extrem de permisivă și facilă pentru operațiunile de leasing internațional în timp ce companiile de leasing locale operează după principii standard de punere a obiectelor leasingului în liberă circulație în Republica Moldova.

Totodată, în condițiile în care avem un deficit al bugetului de stat, dar și pe fundalul unor încasări la bugetul de stat (în mod special de către Serviciul Vamal) mult mai reduse decât cele prognozate, realizarea opțiunii propuse în proiectul de lege este puțin probabilă. În aceste condiții credem că ar fi mai oportună introducerea amendamentelor la Codul vamal al Republicii Moldova prin aducerea condițiilor fiscale / vamale pentru operațiunile de leasing internațional la cele standard, cu anularea facilităților excesive de care companiile de leasing din străinătate beneficiază la momentul actual.

Anterior AmCham a efectuat o analiză a tratamentului vamal aplicabil operațiunilor de leasing internațional și a oferit Ministerului de Finanțe (în cadrul procesului de consultare a politicii fiscale și vamale pentru anul 2013) recomandările sale privind ajustarea reglementărilor vamale pentru operațiunile de leasing internațional. Atașăm această corespondență la prezenta adresă.

Ținem să menționăm că în baza informațiilor pe care le deținem Ministerul de Finanțe a acceptat abordarea propusă de AmCham și a incorporat în proiectul de lege ce vizează politica fiscală și vamală pentru anul 2013 recomandările propuse.